

Van Dien gaat dus blijkbaar van de veronderstelling uit dat de Vereeniging van Academisch gevormde Accountants alleen ten doel heeft het openen van eene gelegenheid tot het vormen van een gereglementeerd toezicht, zooals bij andere genoemde vereenigingen reeds aanwezig was in den vorm van een Raad van Toezicht, Discipline of/en Tucht. Vervolgens zegt hij: de hier genoemde andere vereenigingen openen thans voor de academisch gevormde accountants de gelegenheid om zonder meer als lid toe te treden en dus heeft het afzonderlijk bestaan der Vereeniging van Academisch gevormde Accountants geen doel meer, althans niet in den huidige vorm. (vrij vertaald).

Het komt mij voor dat op deze wijze een en ander wel wat al te eenvoudig wordt voorgesteld. Betreffende het doel zij verwezen naar Art. 2 der Statuten waarin is gesteld: de bevordering van het accountantswezen in Nederland en kolonien en het behartigen van de belangen harer leden bij het uitoefenen van het beroep. Dit doel is heel wat ruimer gesteld en spreekt zelfs niet eens van de organisatie van een of ander gereglementeerd toezicht.

In art. 3, aangevende de middelen waarmede de Vereeniging zal trachten haar doel te bereiken, wordt onder C. genoemd: het instellen van een Raad van Toezicht, nadat onder B. reeds is genoemd: het bevorderen van de universitaire opleiding. Zonder zeer sterke argumenten is het onjuist een der middelen tot het bereiken van een doel, als het doel zelve naar voren te schuiven en hierop dan conclusies te bouwen.

Eenmaal het algemeen en hooger doel weder in eere hersteld, zou ik willen vragen, gezien het feit dat deze kwestie in het afgelopen voorjaar aan de orde is geweest, is het dan zoo ongewoon, dat de academisch gevormde accountants, wier opleiding en omgeving tijdens den studie-tijd zoo sterk afwijken van de andere bestaande opleidingen; wier opleiding voor het doctoraal examen, tevens vormend de voorafgaande opleiding voor het examen in de rekening-wetenschap, zelfs hiervan een deel uitmakend, zooveel breeder en dieper is dan de voorafgaande opleidingen bij dezelfde soort van examens der andere vereenigingen, een eigen kijk en inzicht hebben of krijgen in de noden van het vak en de eischen, welke aan de uitoefening daarvan in de toekomst gesteld moeten worden, alsmede omtrent de middelen, welke aangewend moeten worden, om tot dit doel te komen. Is het dan wel juist, gezien de bestaande ongergelde verhoudingen, te meenen dat verspreiding der academisch gevormde accountants over de andere genoemde accountantsvereenigingen meer bevorderlijk is voor het accountantsberoep als zoodanig dan eendrachtig samenwerken dezer personen en geheel te vergeten dat ook hier „Eendracht Macht maakt”, zonder nu de macht van accountantsvereenigingen in het algemeen te willen overschatten.

De leden der desbetreffende Vereeniging hebben dit blijkbaar voldoende gevoeld met als gevolg de opdracht van de Buitengewone Algemeene Vergadering, speciaal hieraan gewijd, aan het Bestuur om aan de leden en toekomstige geslaagden afwijzend te adviseeren omtrent toetreding tot een der andere vereenigingen, hangende de besprekingen in de Staatscommissie-Accountantswezen en als zijnde zeer zeker niet gewenscht ter bevordering van het hoogere doel, zoolang de andere vereenigingen nog steeds zelve niet tot eenheid zijn gekomen.

Het komt mij voor dat voor het zelfstandig voortbestaan van zoovele andere vereenigingen, zelfs van de voornaamsten, dan ook minder grondige redenen aanwezig zijn dan voor het zelfstandig bestaan der Vereeniging van Academisch gevormde Accountants.

Als laatste vraag zou ik dan nog willen stellen, waarom openen de drie voornaamste vereenigingen, die gelukkig in zoovele zaken één lijn trekken, niet één deur voor al hare leden, in

plaats van, onverwacht na vele jaren, drie deuren voor de academisch gevormde accountants?

N.B. In het December-nummer schrijft *H. J. Broekveldt*: „Genoemde drie vereenigingen toch zijn de leidende en hun leden worden door de overheid als volwaardig accountant erkend, waarnaast nog te noemen zijn de buiten vereenigingsverband opgeleide academische Accountants.”

Mag ik opmerken dat de eenige erkenning van de overheid t.o.v. accountants nog alleen aan te wijzen is voor de academisch gevormden? Zij alleen kunnen worden benoemd tot Rijks-accountant der belastingen (na een aanvullend-examen *belastingrecht*); alle andere diploma-houders moeten alsnog het *belasting-accountants*-examen in zijn geheel afleggen.

Dr. G. BRACKEL

Naschrift

Zooals de inzender juist citeert, heb ik gezegd: „The Association ..... owes its existence ..... enz.” Ik heb dus niets omtrent haar doel gezegd, maar mij beperkt tot de mededeeling van de oorzaak waaraan de Vereeniging haar ontstaan heeft te danken. Deze mededeeling is, natuurlijk, juist, evenzeer als het juist is dat de Vereeniging, bij de oprichting, haar doel verder uitbreidde. Ik blijf van meening dat de Vereeniging van Academisch Gevormden *in haar tegenwoordigen vorm* geen reden van bestaan heeft, al kan ik mij levendig voorstellen, dat zij met een gewijzigde doelstelling blijft voortbestaan. Onze Engelsche collega's hebben golfclubs, schaakclubs en veel andere vereenigingen, uitsluitend toegankelijk voor accountants, en het is zeer begrijpelijk — en zelfs zeer nuttig voor het beroep, — dat collega's zich, naast de groote vereenigingen, combineeren uit hoofde van de belangen of de omstandigheden welke zij gemeen hebben.

Op den verderen inhoud van het schrijven behoef ik niet in te gaan, omdat die niet de aangevallen tirade betreft.

E. VAN DIEN

VERSCHIL IN INKOMEN VOOR RIJKS- EN PLAATSELIJKE INKOMSTENBELASTING

Hoewel ongetwijfeld de gedachte van den Gemeentewetgever is geweest, dat rijksinkomstenbelasting en plaatselijke inkomstenbelasting naar hetzelfde inkomen zouden worden geheven. een gedachte blijkbaar belichaamd in het straks nog een paar maal aan te halen art. 243c der Gemeentewet, is niettemin bij de uitvoering weinig van die gedachte terecht gekomen. Zulks is veroorzaakt in den grond door de wet, maar daarnaast door enkele arresten van den Hoogen Raad, waaronder één nog van zeer jongen datum, die ik zoo dadelijk de revue zal laten passeren. Bij die arresten is aan den tekst der wet alle recht, mischien wel te veel recht, wedervaren.

De vraag of deze bespreking nu nog noodig althans up to date is, beantwoord ik beslist bevestigend. Wel zijn de artikelen der Gemeentewet, waarover ik het hierbij wil hebben, vervallen bij artikel 23 der wet van 15 Juli 1929, Staatsblad No. 388, houdende herziening van de financiële verhouding tusschen het Rijk en de gemeenten en wel zal ingevolge art. 12 dier wet de gemeentefondsbelasting straks de plaats innemen van de tegenwoordige plaatselijke inkomstenbelasting. Doch een en ander is eerst met ingang van 1 Mei 1931 het geval. En intusschen zullen we dus nog deo volente de beide belastingjaren 1929/30 en 1930/31 onder het oude regime medemaken. Voor die periode mag men derhalve niet onbekend zijn met de voorschriften die de heffing beheerschen, voorschriften bovendien, die zich niet zoo vanzelf laten aanvoelen. En na hiermede mijn

goed recht te hebben aangetoond op de onderwerpelijke bespreking, ga ik nu tot mijn eigenlijk onderwerp over.

Allereerst valt dan te wijzen op het volgende verschil.

De bepaling van art. 128 der wet op de inkomstenbelasting 1914 betreffende niet-belastingheffing ten volle van het aan sommige pensioenen, wachtgelden en lijfrenten genoten bedrag, is niet toepasselijk bij de heffing van plaatselijke inkomstenbelasting. Voor de laatste heffing toch geldt art. 243c der gemeentewet, volgens hetwelk het zuiver inkomen berekend wordt volgens de bepalingen van hoofdstuk II der wet op de inkomstenbelasting 1914, terwijl genoemd art. 128 voorkomt in hoofdstuk XVII. Op deze oorzaak voor verschil in inkomen tusschen Rijk en gemeente ten voordeele der gemeente, is de aandacht gevallen door het arrest van den Hoogen Raad van 11 April 1928, B. i. b. no. 4258 (W. v. h. R. 11819), dat een beslissing in vorenstaanden zin inhoudt.

Ten tweede zijn de volgende verschillen te memoreeren.

De artikelen 99 en 101 der wet op de inkomstenbelasting 1914, inzake voorkoming van dubbele belasting, zijn als voorkomende in Hoofdstuk XIV niet van toepassing in zake plaatselijke inkomstenbelasting (zie wederom het hierboven aangehaalde art. 243c der gemeentewet). Wel mag enkel voor laatstgenoemde heffing de buiten Nederland geheven inkomstenbelasting ex. art. 10 worden afgetrokken, maar verder is bij de plaatselijke inkomstenbelasting niet te gaan. Een en ander is te leeren uit arresten van den Hoogen Raad van 24 Februari 1926, B. i. b. no. 3781 en 17 Nov. 1926, B. i. b. no. 3927 (zie ook Min. res. B. i. b. nos 3782 en 4334). Ook hier wederom een ander inkomen voor de gemeentebelasting dan voor de rijksbelasting.

Last not least iets uit het arrest van den jongsten tijd, waarop ik in den aanhef van dit artikel doelde, de derde bron van verschillen.

Een artikel der gemeenteverordeningen op de heffing der plaatselijke inkomstenbelasting, bepalende dat de artikelen 31 en 32 der wet op de inkomstenbelasting 1914 overeenkomstige toepassing vinden, mist verbindende kracht, als in strijd met art. 243e, eerste lid, der Gemeentewet (Het percentage van heffing is voor alle belastbare inkomens gelijk). Stel man *f* 5000 inkomen, vrouw *f* 1000 inkomen, en dat art. 32, sub 3°, der wet op de inkomstenbelasting toepasselijk is (huwelijkse voorwaarde: de vrouw bedongen het beheer harer goederen en het vrij genot harer inkomsten). Dan is voor rijksinkomstenbelasting 's mans aanslag $\frac{5}{6}$ van dien naar het gezamenlijk belastbaar inkomen van *f* 6000, de aanslag van de vrouw $\frac{1}{6}$ van dien naar genoemd belastbaar inkomen van *f* 6000. Blijkens een arrest van den Hoogen Raad van 26 Juni 1929, W. v. h. R. 12014, waarvan hierboven de quintessens werd vermeld, is echter voor de berekening van den aanslag der plaatselijke inkomstenbelasting het inkomen van den man *f* 5000, dat van de vrouw *f* 1000. Hiermede is wederom een geval ontstaan van verschil in inkomen bij Rijk en gemeente. Zou in dit geval een feit voor navordering ontdekt worden blijkens hetwelk het inkomen van den man niet *f* 5000 maar b.v. *f* 7000 is, terwijl de juistheid van de *f* 1000 inkomen der vrouw onaangevochten blijft, dan zou de vrouw door de veranderde inkomstenverhouding wel voor rijksinkomstenbelasting en verdedigingsbelasting II, niet voor plaatselijke inkomstenbelasting zijn na te vorderen. De rechtspraak van den Hoogen Raad, waarvan een en ander de noodzakelijke consequentie is, strekt in het kort gezegd om te verzekeren, dat, voor plaatselijke inkomstenbelasting geen strijd ontstaat met den regel, dat voor alle belastingplichtigen met het zelfde belastbaar inkomen gelijke plaatselijke inkomstenbelasting wordt geheven.

Gekomen aan het einde van mijne uiteenzetting hoop ik daarmee te bereiken, dat zij die een lang niet op zich zelfstaand

verschil mochten constateeren als hierboven gesignaleerd, er niet zoo vreemd tegen aan zullen zien als anders wel gebeuren zou.

B. VAN DEN BERG

Naschrift

Naar aanleiding van een gestelde vraag diene nog het volgende:

In § 134 der Algemeene Instructie voor de ambtenaren der directe belastingen met betrekking tot de heffing der belastingen naar inkomen en vermogen, is o.a. voorgeschreven dat het veranderen van de jurisprudentie geen aanleiding behoort te geven tot het *ambtshalve* verleen van vermindering of ontheffing op een aanslag. (art. 109 wet inkomstenbelasting j°, art. 265g Gemeentewet).

Ook zal het hierboven besproken arrest van den Hoogen Raad van 26 Juni 1929 geen bijzondere omstandigheid vormen tot het inroepen van de wet van 28 Juni 1926, Staatsblad 227, op overschrijding van termijnen.

Met meergenoemd arrest zal dus enkel zijn rekening te houden bij aanslagen, die nog zijn op te leggen, onverschillig over welk belastingjaar, en bij uitspraken op tijdig ingediende bezwaarschriften tegen opgelegde aanslagen.

EXAMENVRAAGSTUKKEN

Red.: ABR. MEY en JAMES POLAK

Boekhouding van een Commissionair in Effecten

(Zie Maandblad voor Bedrijfshuishoudkunde en Accountancy 1928 No. 1)

De wijze waarop de Commissionair in het onderhavige vraagstuk zijne boekhouding voert is niet in overeenstemming met hetgeen de litteratuur omtrent de administrering van effectenzaken mededeelt en klopt evenmin op hetgeen in rationeele praktijk gebruikelijk is, ook al voldoet dat laatste niet steeds aan wat de litteratuur voorschrijft. Wat echter is de denkfout, die aanleiding geeft, dat onze commissionair tot het beschreven systeem geraakt?

Hij boekt de aan- en verkoopen in de cliënten-, aan- en verkoopboeken bij het verzenden der nota's en journaliseert die op „Effecten” (beter ware „Effectenorders”) tegenover „Cliënten”. De ter beurze van den hoekman gekochte of aan hem verkochte fondsen schrijft hij alleen pro-memorice in en het vraagstuk doet vermoeden, dat hij zelfs de koerswaarde niet berekent. De man boekt voorts de betalingen en de ontvangsten voortvloeiende uit de levering en aflevering van en aan de beurs op Effecten-rekening. De gebruikelijke tusschenrekening „Beurs” valt dus weg.

Dat wegvallen der „Beursrekening” zou men eventueel kunnen verdedigen uit een besparing van arbeid, maar dat pro-argument valt in het niet tegenover het verlies aan interne controle. Die Beursrekening heeft een eigenaardige positie, ze controleert zoowel de van de beurs nog te leveren en te ontvangen fondsen als de dientengevolge nog aan beursfirma's verschuldigde en van hen te vorderen bedragen. Ze geeft dus een post in debet en credit op de geldbalans, zoowel als een post in credit en debet op de fondsenbalans. Nu kan onze man zijn fondsenbalans nog wel opmaken, want hij heeft de beurs aan- en verkoopboeken pro-memorice, maar hij heeft geen controle dat het postenverband wederkeerig sluit, wat hij bij benutting der fondsenrekening wel gehad zou hebben en daarmee vervalt voor hem de beteekenis van de interne controle door de fondsenbalans. Ook zou hij met een beurs-